TWEEDE JAARGANG
N° 26

KUIFJE

IEDEREN DONDERDAG

4,00 FRS

In Nederland : 25 cts

Zit de arme Belzebub in die kooi ?... (zie blz. 3)

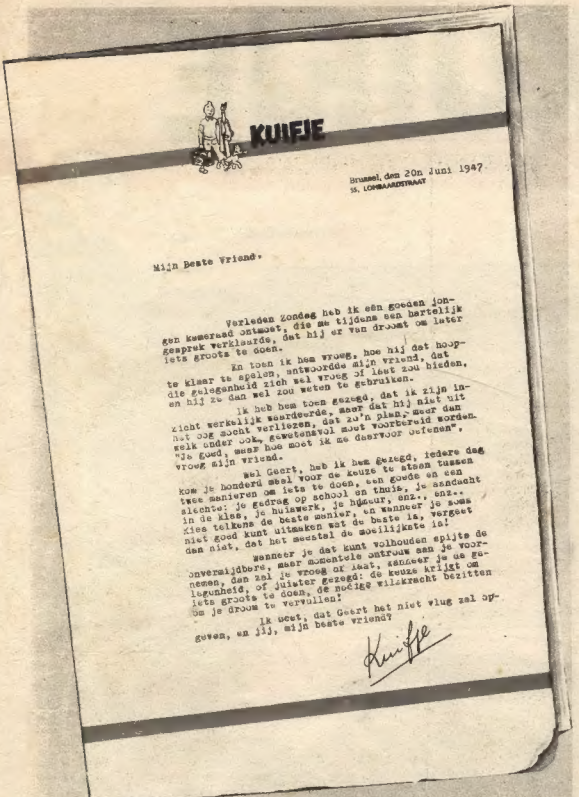

KUIFJE

Brussel, den 20n Juni 1947
55, LOMBAARDSTRAAT

Mijn Beste Vriend.

Verleden Zondag heb ik een goeden jongen kameraad ontmoet, die me tijdens een hartelijk gesprek verklaarde, dat hij er van droomt om later iets groots te doen.

En toen ik hem vroeg, hoe hij dat hoopte klaar te spelen, antwoordde mijn vriend, dat die gelegenheid zich wel vroeg of laat zou bieden, en hij ze dan wel zou weten te gebruiken.

Ik heb hem toen gezegd, dat ik zijn inzicht werkelijk verliezen, dat zo'n plan, meer dan het oog mocht verlieze, meer dan zelfbeheersching moet voorbereid worden. Zelk onder ook, gewetenvol moet men daarvoor oefenen", "Je goed, maar hoe moet ik me daarvoor oefenen", vroeg mijn vriend.

Wel Geert, heb ik hem gezegd, iedere dag kom je honderd maal voor de keuze te staan tussen twee manieren om iets te doen, een goede en een slechte: je gedrag op school en thuis, je aandacht in de klas, je huiswerk, en wanneer je soms kies telkens de beste manier, en wanneer je soms niet goed kunt uitmaken wat de beste is, vergeet dan niet, dat het meestal de moeilijkste is!

Wanneer je dat kunt volhouden spijts de onvermijdbare, maar momentele ontrouw aan je voornemen, dan zal je vroeg of laat, kenner je de gelegenheid, of juister gezegd: de nodige wilskracht bezitten iets groots te doen, de nodige wilskracht bezitten om je droom te vervullen!

Ik wed, dat Geert het niet vlug zal opgeven, en jij, mijn beste vriend?

Kuifje

ONZE BRIEVENBUS

Leo VAN DAM, Arnhem. — Je vermoeden is juist; er bestaat ook een Franse editie van « KUIFJE », die verspreid wordt in het Waalse gedeelte van België, in Frankrijk, Zwitserland, Canada, Belgisch-Congo en de Franse koloniën. Je mag er zeker fier op gaan een jeugdblad te lezen dat in heel West-Europa als het beste in zijn genre door de jongens en de meisjes geappreciëerd wordt.

Edmond MEES, Niel. — Met mij gaat het eveneens opperbest, Edmond ! Op je andere vragen zal ik je per brief antwoorden. Tot genoegen.

M. GOOVAERS, Borgerhout. — « *Willen is kunnen* » is een mooie kenspreuk, Marc ! Je schrijft me, dat je lid wilt worden van onze Kuifjesclub en er een flink propagandist zult van zijn. Dat doet me deugd. Ik heb je een aantal proefnummers laten opzenden om uit te delen onder je vrienden. Is je club reeds opgericht ? Met mijn beste groeten.

Jan VAN DEN BROECK, Muizen. — Het heeft me plezier gedaan je foto eens goed te bekijken en er mezelf op te herkennen. Jan BART heeft met Monbars niets uit te staan. Tot genoegen.

WAAROP WACHT JE
OM IN JE WIJK EEN
KUIFJES CLUB
OP TE RICHTEN ?

Karel de MEYERE, Torhout. — Je tweede brief heeft onze vriendschap bevestigd. Ik heb je hele studie over de geschiedenis van Torhout met belangstelling gelezen, en de kopie van het Middeleeuws stadsplan mag wel gelaagd heten. Je voorzorg om het boek over de kruistochten af te schrijven, was zeer vriendelijk. Ik heb het echter ook in mijn bibliotheek. Binnenkort zullen we eens in « KUIFJE » over de kruistochten spreken. Je twee prachtige zeekaarten versieren mijn kantoor. Als je eens naar Brussel komt, dan moet je ze maar eens komen bewonderen. Met mijn beste groeten.

Hans VAN DER LANS, Kleiburghstraat - Blijdorp - Rotterdam/Nederland. — Ik twaalf jaar oud, padvinder, en daarbij nog een verwoed postzegelverzamelaar. Hans Van der Lans verlangt in correspondentie te komen met een Vlaams verkenner van dezelfde ouderdom en met dezelfde belangstelling. Men schrijve rechstreeks naar Rotterdam.

LACHEN IS GEZOND

— Eet je soep op, Hildeke ! Heel wat kinderen zouden blij zijn, indien ze er maar de helft van hadden !

— Ik ook, moeder !

★

— Moeder, heb je niet een vijf frank stukje voor een armen ouden man ?

— Waar is die arme, oude man ?

— Hij staat daar achter den hoek van de straat en verkoopt ijswafels.

★

— Uw leven hangt aan een draadje, zei de dokter.

— Dan zal 't nog wel meevallen, antwoordde Uilenspiegel, de knopen van mijn jasje hangen er al zo lang aan !

Klient : Ik wacht nu reeds een geslagen uur op mijn smoek.
Kellner : Och Meneer, ik heb eens zes dagen achtereen op 'n smoek gewacht en dan nog wel aan den waterkant in den plassenden regen.
Ingezonden door Arletta, Gent.

Wie zendt ons het beste onderschrift ?

KUIFJE

Administratie, Redaktie en Publiciteit : Lombardstraat, 55, Brussel.
Uitgever-Bestuurder : R. LEBLANC.
Drukkerij : VAN CORTENBERGH, Hertenstraat, 12 — Brussel

Alle rechten voorbehouden voor alle landen. Niet opgenomen teksten en tekeningen worden niet teruggezonden.

ABONNEMENTEN

	3 *maand*	6 *maand*	1 *jaar*
België :	47,— Fr.	90,— Fr.	175,— Fr.
Nederland :	3,— Fl.	5,75 Fl.	11,— Fl.
Belg. Kongo :	65,— Fr.	125,— Fr.	240,— Fr.
ALBUMS : « De Zwarte Ronzen », « Het Geheim van de Eenhoorn », « Het Gebroken Oor » 60 Frs.			

Alle betalingen geschieden *in België*, op P. R. nr 1909,16 van « Les Editions du Lombard » Lombardstraat, 55, BRUSSEL.
In Nederland : BARNARD, Van Oldenbarneveldtstraat, 116a, Rotterdam op P. R. nr 500.486, i. n. v. Incassobank, N. V. Bijbank, Heemraadssingel, Rotterdam.
In Kongo : Kuifje-Kongo, Postbus 449.

DE BUITENGEWONE WERELDREIS VAN CORENTIN FELDOË

(Tekst en tekeningen van PAUL CUVELIER)

(Wordt voortgezet.)

WOUDLOPERS HOEKJE

ER wordt me gevraagd, hoe men de cijfers voorstelt in het beeldschrift. Dat gebeurt op verschillende manieren.

Hieronder volgt de meest gebruikte. Zij gelijkt trouwens op onze gewone nummering.

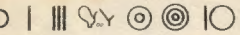

Nul Een Drie Vijf Honderd Duizend Tien

Met deze tekens kan men gemakkelijk een groot cijfer samenstellen.

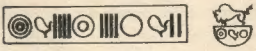

Negentienhonderd zeven en veertig 150 buffels.

Jullie zullen reeds dadelijk geraden hebben : dat dit 1947 betekent. De kleine schets van rechts : een kudde van 150 buffels.

Volgende week zal ik jullie een kleine woudlopersspreuk aanleren.

WOUDLOPER.

DE GEHEIMZINNIGE...

de avonturen van Jo, Jetje...

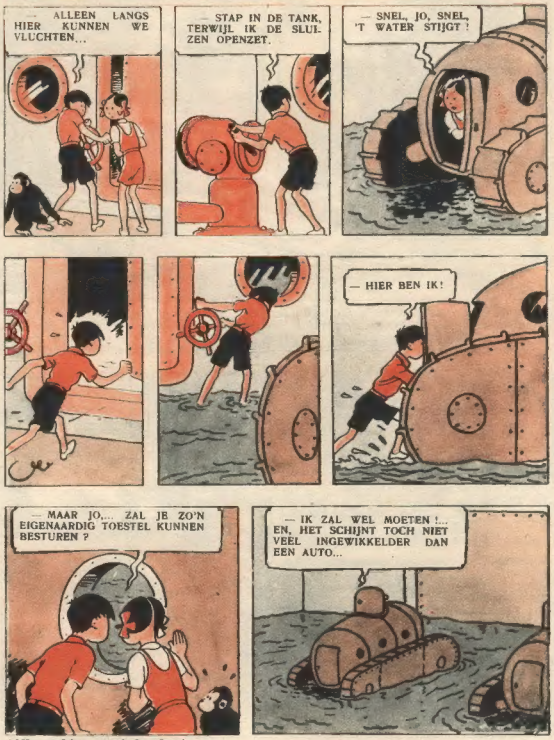

(Alle rechten voorbehouden.)

BESTE vrienden, ik hoop dat jullie alle nodige onderdelen bij mekaar hebt kunnen zoeken. Jullie hebben nu slechts nog een kistje, een sigarenkist b.v., nodig. Het deksel zou best in eboniet of bakeliet zijn, doch wanneer het hout zeer goed droog is, zal dit ook wel gaan.

Bovenop jullie « meubel » moeten jullie nu plaatsen : de zelfinductiespoel (wanneer deze te groot is om binnen plaats te vinden); de kristaldetector, twee klemmen, naast dewelke jullie aanduiden : L (luchtstang) en A (aarde) of wanneer jullie de hier meest gebruikte uitdrukkingen willen volgen : A (antenne) - T (terre) en nog twee andere klemmetjes, die samen door « Tel » aangeduid worden (Telefoon of Luisterapparaat).

Wanneer die zelfinductie klein genoeg is, dan kunnen jullie deze ook in het koffertje plaatsen, doch daarbij moeten jullie zorg dragen dat ze de veranderbare condensator niet stoort, die binnen in het kistje moet geplaatst worden. De as of spil van dezen condensator moet door het bovenste deel van het koffertje gaan en haar kommando-knop moet boven op het deksel geplaatst worden. De kleine condensator onderaan.

Vervolgens hebben jullie een koperdraad van ongeveer 1 mm. dikte nodig (van een elektrische schel b.v.) om de verbindingen te maken zoals ze op de montage-schema aangeduid zijn. Deze verbindingen moeten ofwel sterk tussen twee schroeven gespannen worden ofwel gesoldeerd worden, wat nog beter is om volmaakte contacten te verwezenlijken. Twee verbindingsdraden mogen nooit samenkomen en moeten zo ver mogelijk van elkaar verwijderd blijven. De kleinste fout in de verbindingen of een slecht contact verhinderen een goeden uitslag. Ziehier het middel om dit apparaat nu goed te gebruiken : Jullie verbinden de luchstang of antenne en het aardecontact en ook den draad van het luisterapparaat aan de hen respectievelijk

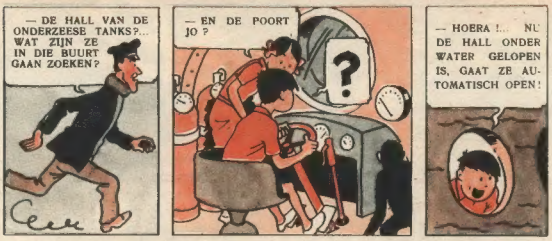

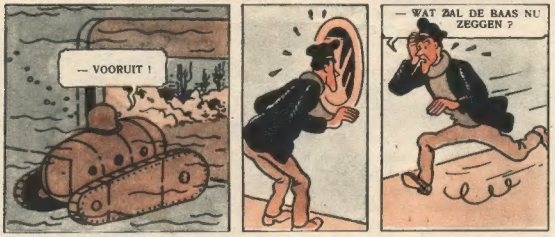

(Wordt voortgezet.)

HOE hij heette, dat komt er niet op aan. Noem hem John, Fred of Gary, zoals je verkiest. Hij heeft den tweeden wereldoorlog meegemaakt als piloot bij het Amerikaanse overzeese luchtkorps. Na den V-dag en de daaropvolgende demobilisatie wandelde John, Fred of Gary, — zoals je verkiest — met hangende armen langs de New-Yorkse lanen op zoek naar een ernstige bezigheid.

De luchtvaart is mijn leven! besloot hij, en kocht zich 'n vliegtuig. Geen vliegende vesting, wees maar gerust, zelfs geen Dakota, slechts 'n klein toeristenvliegtuig. En « het leven » herbegon voor John, Fred of Gary, want hij kon weer vliegen!

Toen onze Amerikaan op zekeren dag een uitstapje maakte boven New-York, ging de motor van 't vliegtuigje plotseling in staking. Zomaar, zonder meer!

Ik hoef je niet te vertellen, dat onze vriend zich dat incidentje enigszins aantrok. Maar hij schoot er zijn koelbloedigheid niet bij in. Hij daalde dadelijk in een sierlijke, maar haastige spiraalvlucht en slaagde er in om netjes neer te strijken op een makadam.

Er kwam onmiddellijk een police-man toegelopen en die klauterde in 't vliegtuigje... niet om den knappen piloot te feliciteren, maar om hem te verbaliseren! Want — moet je weten — langs den makadam, waarop hij geland was, stond er een plaatje : « Verboden te parkeren ».

Het schijnt dat John, Fred of Gary — zoals je verkiest — niet meer te spreken valt, over de luchtvaart en de Amerikaanse politie.

E. T.

voorziene klemmen. Dan moeten jullie de zoeker gelijk waar op het kristal plaatsen, terwijl jullie de knop van den condensator voorzichtig in beweging brengen. Deze proef moeten jullie ondernemen terwijl een gewestelijke zender speelt. Wanneer jullie niets horen

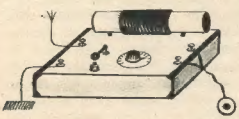

dan maar de zoeker op een andere plaats en de condensator opnieuw bewegen. Wanneer de ontvangpost nu goed gebouwd is, en wanneer alle onderdelen in goed staal zijn, moeten jullie binnen de minuut de gewestelijke zender ontdekt hebben.

Naast de « kuntselvreugde » biedt de kristalontvanger toch ook het voordeel dat hij zeer goedkoop is en geen verbruikskosten meebrengt. Maar jullie mogen natuurlijk niet vergeten, dat deze ontvanger zeer zwak is en praktisch slechts de verbinding kan geven met een sterke gewestelijke zender. Daarbij kan ook niet meer dan een persoon de uitzending in den ontvanger beluisteren. Wanneer alles zeer gunstig is, kan men af en toe een zeer groot buitenlandsstation te pakken krijgen.

E. Zonnebloem

MAJOOR WINGS

heeft voor jullie twee modelzweefvliegtuigen gebouwd met 80 c/m vleugelbreedte.

De plannen en het materiaal voor deze constructie kunnen aan alle vrienden van den majoor opgezonden worden tegen remboers.

1. LE MOINEAU (De Mus) is een eenvoudig zweefvliegtuig voor beginnelingen. Prijs : 75 Frs.

2. L'ETOURNEAU (De Spreeuw) is een zweefvliegtuig ten gebruike van jongens, die reeds met den vliegtuigmodellenbouw vertrouwd zijn. Prijs: 95 Frs.

Zend nog heden je bestelling naar LE PETIT CONSTRUCTEUR Steenweg op Waver, 220, Brussel.

P.C.

KORTE INHOUD. — De jonge Will heeft zich als scheepsjongen geëngageerd op een bark, die naderhand een slavenschip blijkt te zijn! Op uitzondering van de matroos Ben Brace wordt Will door de hele bemanning mishandeld. « De Pandoer » is eindelijk voor anker gegaan ter hoogte van Guinea.

IK niet: ik wist dat men die alleen aantreft, in Amerika en Australië; wel vindt men er trapganzen, floricans (kleine trapganzen) en verscheidene soorten vogelen, die een gelijkenis vertonen met de kalkoen; volgens mij moest het een van deze laatste soort zijn: al was het dan geen kalkoen, een fijn gebraad zou het worden. Met die hoop nam Ben het beest mee; hij laadde zijn geweer, en we gingen voort.

Geen tien passen waren we verder, of we zagen het lijk van een half verscheurd dier. Ben zei dat het een damhert was; ja, dat kon; maar op zijn kop stonden hoornen in plaats van een gewei; trouwens uit mijn boeken wist ik, dat er damherten noch reebokken waren in Afrika, buiten één soort, in het Noorden, dus op een hele afstand van hier. Ik zei aan Ben, dat het een antiloop moest zijn, het dier dat in Afrika de plaats inneemt van de damherten, reeën en herten. Daar had hij nooit over horen spreken, en hij hechtte geen geloof aan mijn bewering.

« Een antiloop! » riep hij uit met wat misprijzen, « neen, kereltje: spijtig dat hij niet meer leeft! dat ware een goede lading geweest! Of niet, boy? »

« Ja », zei ik bezorgd, want mijn gedachten verwijlden elders. Die antiloop werd verscheurd door een of ander wild dier, of liever door een roofdier. Volgens Ben moest het een jakhals geweest zijn, of een wolf. Eerst deelde ik die mening, maar de ogen van de antiloop zeiden me dat we het verkeerd voorhadden. Als ik zeg: de ogen, dan bedoel ik daarmee de plaats waar ze gestaan hadden; de oogholten waren ledig! Dat kon niet het werk zijn van een viervoeter: in die holte kon een jakhals zijn muil niet inkrijgen: de snavel van een vogel moest dat hebben gedaan; de snavel van een vogel die dood vlees eet... dus van een gier.

Wat voor een dier droeg Ben daar toch over den schouder? Nu wist ik het; de plaats waar we het ontmoetten, de nabijheid van het kreng, zijn onbeweeglijkheid bij ons naderen, zijn uitzicht, zijn kale kop, zijn gans ontblootte nek: dit alles zei me dat we te doen hadden met een gier. Ik had gelezen, dat die beesten soms zo schuw waren, dat men ze met een stok kon neerknuppelen, vooral nadat ze zich dik hadden gevreten. Nu, aan die halve antiloop had hij zich zeker vet gegeten!

Er zat daar een vogel...

Mijn overtuiging stond vast: maar liever zei ik het niet aan mijn makker: best ware het dat hij zelf zijn vergissing inzag. Lang hoefde ik niet te wachten: honderd passen verder maakte Ben plots de koord los, waarmee hij de vogel had vastgebonden: hij trok het dier over zijn schouder heen, rook eraan, wierp het dan van zich weg, terwijl hij schreeuwde: « Een kalkoen! Jongen toch! Neen, geen kalkoen! het is een verduivelde gier! Hij stinkt als een kreng! »

HOOFDSTUK XVIII

Ik gebaarde verrassing, schoon ik een schaterlach niet weerhouden kon vóór zijn verbazing. Zeker is in ieder geval, dat die lelijke gier stonk als het kreng; die stank prikkelde de neusgaten van mijn vriend: toen zag hij in, dat het geen kalkoen was! De gieren, die hij in Pondichery te zien had gekregen, of de gele lammergier uit Gibraltar, zou hij terstond herkend hebben; de soort echter waarvan hij er een had geschoten, komt slechts voor op de westkust van Afrika, is kleiner en heeft inderdaad iets van de kalkoenen. Sindsdien kwam ik zowat in alle landen terecht, maar nooit zag ik elders die soort gieren: geen wonder dan ook dat mijn gezel hem niet herkende, daar hij voor het eerst in deze streken kwam.

Ben keek zo vreemd, toen hij het stinkende beest van zich afwierp, dat ik er lekker om gelachen zou hebben, ware het niet geweest dat ik zijn teleurstelling niet wilde verhogen. Om zijn ontgoocheling zelfs te doen vergeten, kwam ik dichter bij het vieze beest, deed alsof ik verbaasd was, beaamde dan dat het een gier was; we lieten hem waar hij lag, en zetten onzen tocht voort, op goed geluk af, in de hoop op wat smakelijker wild te vallen.

Niet ver van de plaats waar Ben de gier had weggegooid, drongen we een dicht palmenbos in: juist wat ik gewenst had! Indien ik ooit

één hoop gekoesterd had, in mijn dromen, dan was het wel dit : die speciale bomen eens van nabij te bekijken, die men enkel in de warmste landen aantreft, en wier beschrijving ik in mijn boeken had gelezen. Staande voor die palmbossen, zag ik in, dat om het even welke beschrijving er een zeer onvolmaakt idee van kon geven. Er bestaat niets heerlijkers !

Veel palmbomen staan niet bij elkaar in een bos; ze staan alleen of met drie of vier: honderde, naar men zegt, duizende verscheidene soorten palmbomen, zijn er natuurlijke minder schone : er zijn er kromme, verschrompelde; sommige zelfs ontplooien hun palmen op den grond, en vertonen geen stronk.

Het bos dat we betraden, was er een van de mooiste soort. De soort kende ik toen niet : later vernam ik dat het oliedragende waren, door de Afrikanen mava genaamd, door de geleerden elaïs guineensis.

Ze vertonen enige gelijkenis met den kokosboom, waarbij ze werden ingedeeld : middelmatige dikte (hoogstens 90 cm.), tot 30 meter hoog; op de kruin, als grote struisvogelveren, blaren neervallend als zonneschermen: elk blad meet ongeveer 5 meter; de vrucht van de elaïs groeit in de schaduw van dit wonder lover, precies daar, waar het blad van den tronk zich verwijderd.

De vrucht heeft de dikte van een duivenei, met regelmatige vormen. Om de top een dichte en gevleesde bolster, als bij noten, maar meer olieachtig : daaruit wint men de palmolie, zoals hogervermeld. De pit geeft ook olie, maar is moeilijker om uit te halen, maar dan ook van betere kwaliteit.

Mooier schouwspel dan een volwassen elaïs bestaat er niet; de harmonie van dit geel en groen : Tenzij dan een heel bos van die palmen, zoals dat, wat we nu samen betreden. Die ruwe zeeman zelfs geraakte ervan onder den indruk, en we bleven staan om van die schoonheid volop te genieten.

Ware koning Dingo-Bingo op het gedacht gekomen die rijkdom door zijn gevangenen te laten uitbaten, op weinig tijd ware hij schatrijk, en tevens wat al lijden bespaard aan die arme wezens !

HOOFDSTUK XIX

Een mijl ver waren we reeds in die pracht binnengedrongen; toch wensten we er uit te komen; niet, dat het er duister was; de palmen filtreerden enkel het zonnelicht. Maar het was alles behalve aangenaam, die toverachtige oorden te doorlopen : de grond lag vol vruchten; men gleed uit op dit kleverige merg; soms kleefde er een hele tros van aan uw schoenen; voortdurend moesten we halt houden om onze schoeisels ervan te ontdoen; slechts sukkelend kwamen we verder: een uur tijd hadden we nodig om terug op den zoom van het bos te geraken !

Ik was blij een ander soort bomen te zien, weliswaar minder schoon; maar men kon tenminste ongestoord onder hun lommer lopen. Na enige tijd verlangden we weer naar de open vlakte. Voor wie placht in open land te leven, wordt het bos vlug eentonig en saai; eerst is men getroffen door het majestatisch uitzicht; maar dat duurt niet lang; er is te weinig verscheidenheid.

Ben dacht er ook zo over, vooral daar hij op wild rekende in de vlakte. Onze wensen gingen weldra in vervulling. Plots zagen we voor ons een brede gulp zon : daar moest tenminste een open plek zijn. Wij snelden er heen: voor ons ontplooide zich een onmetelijke vlakte, met hier en daar een bosje bomen, als in een park. Geen spoor van mensen.

Door de vlakte liepen prachtige dieren; Ben noemde ze damherten, schoon het antilopen waren, naar ik kon merken aan hun hoornen, maar het kwam niet zo nauw : we konden een goede buit voorzien. Even bleven we stilstaan in een bosje, om te overleggen hoe we ze het best zouden benaderen; er bleef ons maar één middel over om te slagen, namelijk : tussen het hakhout doorsluipen. Wij schreden voorwaarts, in twee gebogen, op handen en knieën. Eindelijk bereikten we het gewenste bosje. Nu, geen kinderspel dat sluipen !

Blij verrast dat de antilopen rustig bleven voortgrazen ! Ze hadden dus niets gemerkt ! En dat ze in het bereik waren van koningin Anna ! Ik was helemaal niet van zins mijn pistool te gebruiken : alleen wilde ik Ben aan het werk zien.

Lang hoefde ik niet te wachten: Ben voelde dat er haast mee gemoeid was; de antilopen staken hun snoet in de hoogte : ze roken onraad !

De loop van het geweer daalde, lag op een tak, mikte zorgvuldig en 't schot ging af.

(Wordt voortgezet.)

Tekeningen van P. Cuvelier.

We stonden aan den rand van een onmetelijke vlakte...

KWIK EN FLUPKE

door HERGE

EN ziehier een nieuwe geschiedenis van Kwik en Flupke, die jullie zeker zal boeien.

Binnenkort verschijnt het vervolg van « De Zonnetempel ».

Ieder zijn beurt

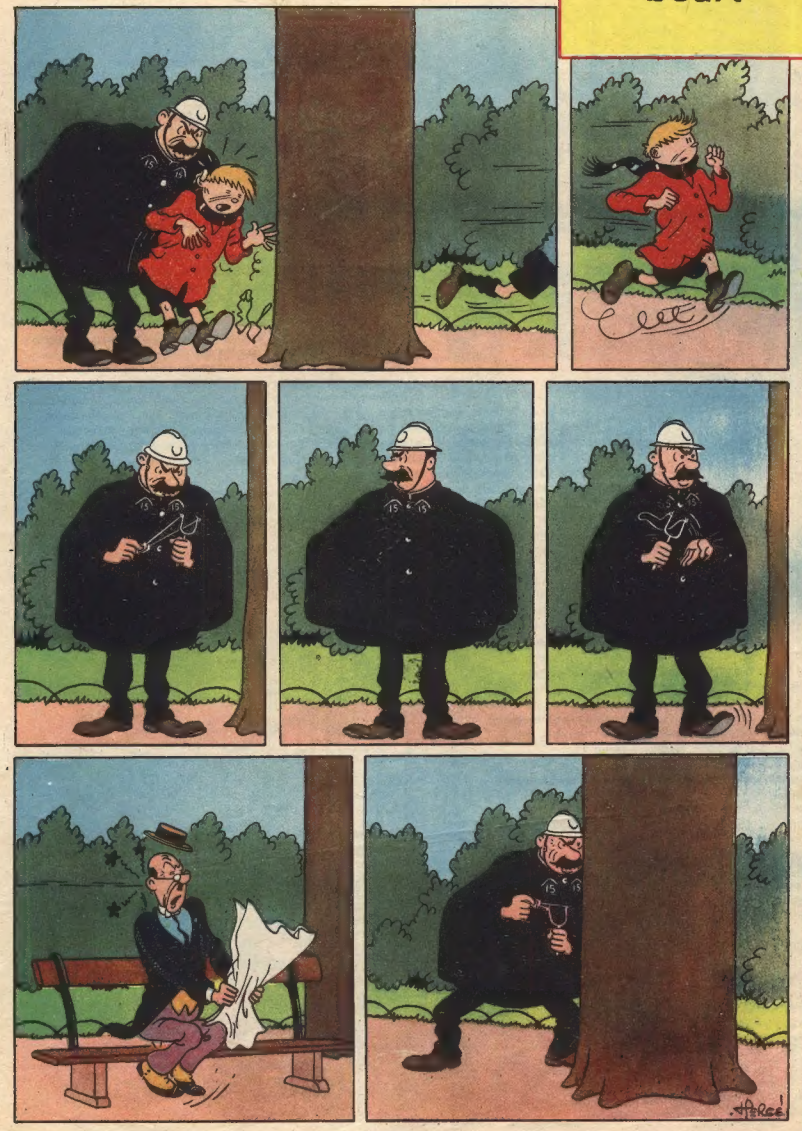

(Alle rechten voorbehouden.)

STAART INKORTEN

AAR was op de parochie een nieuwe pastoor gekomen : nog jong, groot en blond, vriendelijk en vol ijver, en spraakzaam met de mensen, men kan niet meer.

— Wij zullen er een goeien van maken, zei de oude koster, die al drie pastoors had begraven en met dezen zijn vierden indeed.

Hij was zich bewust van zijn plicht : den nieuwen pastoor spoorwijs te maken, op te leiden, te schaven, tot hij in zijn nieuw midden passen zou. En al de parochianen verwachtten niet minder van den koster !

De Paastijd brak aan en de pastoor verzette hemel en aarde om tot den laatsten stroper en bezemleurder met honig en zeem het biechthokje in te lokken, of ze er met donder en bliksem in te drijven. Hij predikte, dat de tong uit zijn mond hing; hij sloeg met vuist en platte hand op den kansel : geen enkele der gewone slapers kon zijn uiltje vangen. De tormenten der hel schilderde hij in geuren en kleuren en bij menigen toehoorder brak het koude zweet uit.

— Beminde parochianen, wat ik U toewens is : een heilige afschrik van de zonde, opdat gij hiernamaals niet zoudt neerstuiken in dien stinkenden zwavelpoel, waaruit de vlammen opslaan, huizenhoog, en waarin millioenen, wat zeg ik, milliarden verdoemden, wenend en knarsetandend, wroeten en wriemelen, zich keren en wentelen, in al hun leden gepijnigd en gefolterd door een schaterende, dansende bende zwarte duivels met rode tongen en vurige ogen onder het opperbeulschap van dat vuige monster, dat Satan heet, een afzichtelijk gedrocht met kromme horens, bloedbelopen glazen bologen, stekelige streuvelharen als een brulaap, over heel zijn afstotelijk lijf, en een dikke kronkelstaart... van misschien wel honderd meter lang...

Na de mis, in de sacristie, zit de pastoor zijn dankgebeden te prevelen bij 't raam, terwijl de koster de ampulletjes uitwast, den kelk in de brandkast wegsluit, de kazuifel in de schuif legt en zijn vingers oefent bij 't roket opplooien. Maar hij houdt den pastoor goed in de gaten; die mag hem niet ontsnappen, hij heeft wat op zijn lever liggen.

De pastoor slaat zijn eindkruisje en wil wegschieten naar de koffietafel, maar terwijl hij zijn hoed van den kapstok langt, bromt de koster zo langs zijn neus weg, zonder van zijn roket op te zien :

— Meneer pastoor, die staart van Satan, was die niet een beetje lang ?

— Koster, dat was er uit, vóór ik het zelf wist, ik heb daar mijn mond voorbijgepraat, dat moet ik bekennen. Het is me nog voorgevallen, dat ik er in 't volle vuur van mijn redevoering een bel bij hing... Ik kan daar niet aan doen... Dat zou ik moeten afleren... Maar hoe ?

— Als 't dat maar is, meneer pastoor, dat is gauw geregeld. Wanneer het nog gebeurt, dat uw tong uitschuift, zal ik op 't kleine orgel met één enkel fluitregister eens « tjiepen » in de hoge noten... Daar stoort zich niemand aan en voor U is 't een signaal, dat ge inbinden moet.

— Dat is afgesproken koster... Houd U !

— Smakelijke koffie, meneer pastoor.

Den volgenden Zondag, op den kansel, manœuvreert de pastoor zolang, tot hij op zijn vorig sermoen kan terugkomen om dien flater te herstellen.

— Beminde parochianen, zegt hij, ik heb het verleden Zondag wat bont gemaakt : de gruwelen der hel nogal tastelijk afgeschilderd en er wellicht een schepke bijgedaan... Die staart van Satan, bij voorbeeld, van misschien wel honderd meter... als we eens tien zeggen, zal 't al wel zijn, meen ik...

— Tjiep ! klinkt het fijntjes boven op 't oksaal.

— ... of zelfs acht ...

— Tjiep ! gaat het weer, zonder aarzelen.

— ...of, laten we zeggen, zeven...

— Tjiep ! doet de koster ongenadig.

Houdt de koster hem voor den gek ? Waar blijft de proportie tussen zo'n eenbaarlijken opperduivel, een monster van een beest; en zijn monsterachtigen staart ? De pastoor schiet in zijn krammen en voleindt :

— ... of, om nog een laatste maal toe te geven, laten we zeggen zes, een dikken kronkelstaart van misschien wel zes meter lang... Maar, koster, ik verwittig U, nu moogt ge nog « tjiepen » zoveel ge wilt, ik doe er geen centimeter meer af...

Jozef SIMONS.

postzegel hoekje

De gespecialiseerde verzamelingen

TEGENWOORDIG houden de postzegelliefhebbers veel van gespecialiseerde verzamelingen. De postzegel is uiterst rijk aan documentatie : hij laat ons toe interessante studies te doen op aardrijkskundig, geschiedkundig, wetenschappelijk, artistiek, litterair gebied, enz.

Vele verzamelaars hebben grote hoeveelheden prachtige zegels en kennen er zelfs de waarde niet van !

We raden jullie ten zeerste aan mooie albums te maken ; het ene handelend over de dieren, het andere over de bloemen, een derde over de letterkunde, een vierde over de sport, enz... De stof tot deze documentatie is onuitputbaar : nemen we b. v. de dieren. Een blad wordt gewijd aan een bepaald dier, men maakt er de beschrijving van en voegt er den zegel die het voorstelt, aan toe.

Beproeft het eens, en jullie zullen zien welke prachtige albums jullie daarmee kunnen maken. Jullie moeten vooral vermijden alle zegels te willen bezitten, die hetzelfde onderwerp voorstellen, want dan wordt het een echte manie. Er zijn meer dan 200 zegels, die Christoffel Colombus verbeelden ; een twintigtal dezer volstaan echter om den levensloop van den wereldberoemden ontdekkingsreiziger te illustreren. Men moet vooral maat zien te houden en netjes weten te werken. We zijn er in ieder geval van overtuigd, dat indien jullie dergelijke gespecialiseerde verzamelingen beginnen aan te leggen, jullie er zich weldra sterk zullen aan interesseren. En het mag ook gezegd dat er wat bij te leren valt.

Fr. DEPIENNE.

WETENSWAARDIGHEDEN

ER gebeuren tegenwoordig zoveel vliegtuigongevallen, dat wij den indruk krijgen, dat minstens de helft der mensen die in een vliegtuig stappen een gewissen dood tegemoet vliegen... Wanneer we dit denken, dan zijn we echter de slachtoffers van de overdreven sensatieberichten, want de officiele Amerikaanse cijfers der vliegtuigongevallen van het jaar 1946 leren ons, dat er slechts 73 mensen omgekomen zijn op de... 12.000.000 welke in den loop van dat jaar per vliegtuig reisden ! Dus nauwelijks 1,2 per 100.000 luchtreizigers !

★

KENNEN JULLIE DEN OORSPRONG VAN VOLGENDE GEZEGDEN :

— Niemand is profeet in eigen land.
— Men kent den boom aan zijn vruchten.
— Door 't oog van een naald kruipen.
— De linker hand hoeft niet te weten wat de rechter geeft.

★

WETEN jullie, dat ROUGET DE LISLE, de componist van « La Marseillaise » het Franse nationaal hymne, dit lied opgedragen heeft aan een zekeren Läckner, een Duitser, die eerst in dienst stond van den koning van Pruisen en daarna maarschalk van Frankrijk geworden is ?

★

ONS KRUISWOORDRAADSEL

HORIZONTAAL : 1. Iemand die deelneemt aan een samenzwering. — 3. Deel van de melk waar men boter mee bereidt. - Nauw. — 4. Bode aan een universiteit. — 5. Moeder. - Vader. - Stang van een wiel. - Persoonlijk voorn. — 6. Het werkwoord zijn, in 't Engels. - Groente. - Afkorting van : Edelachtbaar. — 7. Een spottend prijzen van hetgeen men afkeurt. - Draagbaar. — 8. Vorm van het werkwoord eten. - Huisdier. - Afkorting van : anno mundi. — 9. Vorm van het werkwoord gaan. - Reeds. - Pers. voorn. — 10. Bewijs dat men zich tijdens het plegen ener misdaad elders bevond. — 11. Antiseptisch mondwater en tandpasta. - Sneeuwschaats. - Put waar vlas geroot wordt. — 13. Kostbare steen.

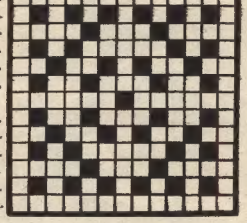

VERTIKAAL : 1. Onderzoek door een seruminspuiting. — 3. Schoon. - Reuzenslang. - Gebruik in klederdracht. — 4. Herberg aan den groten weg in Spanje en Portugal. — 5. Op dit ogenblik. - Verkorting van : papa. - Muzieknoot. - Landbouwwerktuig. — 6. Dubbele klinker. - Zoete Spaanse wijn. - Afkorting van : lectori salutem. — 7. Luier. - Wit marmeren knikker. — 8. Pers. voorn. - Overste van een kloosters. - Afkorting van : bouwkundig ingenieur. — 9. Lengtemaat. - Muzieknoot. - Uitroep van pijn. - Muzieknoot. — 10. Hemels wezen. — 11. Het smelten van sneeuw en ijs. - Behoeftig. - Mannelijke afstammeling. — 13. Klein fraai kevertje dat als de rogge bloeit, de bloem der vrucht afvreet.

DE LEGENDE VAN DE GOEDE CHOCOLADE "Côte d'Or"

Plots schuiven de dichte rijen der belegeraars uiteen en een herant treedt naar voren, voorafgegaan door twee trompetters. Nadat deze muzikanten een paar hart- en oorverscheurende tonen uit hun instrumenten hadden gestoten, riep de herant : « Z. M. koning Zuurpruim eist de uitlevering van uw koning en de kroonprinses ! »

« Alleen op die voorwaarde, zal uw leven gespaard blijven, en zult U slechts verplicht worden om in de zoutmijnen van het Bromberenland te gaan werken ».

« Zeg aan uw meester, antwoordde de maarschalk van het leger van 't Luilekkerland, dat we liever den dood ingaan, dan die voorwaarden aan te nemen... »

DE LEGENDE DER VIER HEEMSKINDEREN

TEKST EN TEKENINGEN VAN J. LAUDY

DE SPION VERWITTIGT DEN KONING VAN GASCONJE

– HAAST U SIRE, WANT REINOUT LICHT TERUG VAN VAUCOULEURS!

DE KONING BESTIJGT ZIJN BESTE PAARD EN VLUCHT

TE MIDDEN VAN EEN BOS VERRIJST EEN ABDIJ WAAR DE KONING ZICH IN EEN MONNIKSPIJ WIL VERBERGEN

– WAT BEN IK GELUKKIG REINOUT U TE HOUDEN WEER TE ZIEN! SCHENK VERGIFFENIS AAN MIJN BROEDER! HIJ IS EER TA ZWAGER, DOCH IN VERMEET

TE MONTALBAAN SNELT VROUWE CLAIRE NAAR REINOUT TOE

UIT LIEFDE VOOR U WIL IK HET DOEN, MAAR DAT HIJ HET NIET WAGE NOG ONDER MIJN OGEN TE KOMEN

REINOUT GEEFT HAAST ZIJN WOORD

BIJ DEN HEMEL GEEN INCUS!

VERBOLGEN EN OPGEHITST DOOR HET GESCHIL MET DEN KEIZER TREKT OGIER DOOR HET BOS

EN HERKENT DE KONING VAN GASCONJE OP ZIJN BEURT KLOPT HIJ AAN DE POORT VAN DE ABDIJ

VADER ABT LEVER MIJ DEN KONING UIT WANT HIJNS WERKELIJK EEN BROEDER VAN JUDAS!

ONMOGELIJK, ZIJN PIJ BESCHERMT HEM!

BEVEND, ZOEKT VADER ABT TIJD TE WINNEN

– BIJ DEN HAMER VAN THOR! LAAT MIJ DOOR VADER!

VERRADER!

OGIER TREKT DE PIJL UIT, DIE DE KONING HAD AANGETROKKEN

EN VOOR DE ABDIJ KONDEN TUSSENBEIDE KOMEN

BREEKT HIJ DEN RUGGEGRAAT VAN DEN KONING VAN GASCONJE

UW GEDRAG HEEFT DEN ADEL ONEERD

(Wordt voortgezet.)

IK wil veel van mijn jonge vrienden tevreden stellen en zal vandaag daarom over het gebruik van de verkleinde vliegtuigmodellen of het « klein vliegwezen » zoals het ook genoemd wordt, spreken.

Ik wil niet stilstaan bij de kleine zweeftoestellen, die door elke scholier wel eens uit het papier van een of ander schrijfboek worden gesnipperd... op de speelplaats van elk instituut vindt men die primitieve dingetjes. En nochtans is deze primitieve vorm niet zonder nut, want zo leren de kinderen naar het evenwicht van hun zweeftoestellen zoeken.

Ik wil jullie nu tevens aanraden nooit vliegtuigen te bouwen alvorens zweefvliegtuigen, en nog wel van het eenvoudigste slag, gemaakt te hebben. De zweefvliegtuigen, uit enkele plankjes balsahout verwezenlijkt, zijn door beginnelingen niet te versmaden, en men vindt ook in den handel dit soort toestelletjes en velen onder hen zijn bruikbaar en goed.

Ze worden slechts door de kleintjes gebruikt, die nog niet bij machte zijn zelf te knutselen. Jongens van twaalf jaar en meer steken liever degelijker tuig zelf in mekaar, namelijk zweefvliegtuigen, die tot vol balsa-hout vervaardigd zijn en niet meer dan 50 c/m zeilbreedte mogen hebben en 3 vierkante decimeter oppervlakte mogen beslaan.

In een vorig artikel zei ik reeds, dat men bij een zeilbreedte van 70 c/m à 1m50 moest blijven. Jullie kunnen dus beginnen de constructie van een elementair model met ongeveer 80 c/m zeilbreedte te wagen.

Begin niet, bij een eerste model, te zoeken naar een rompmodel dat eleganter en zwieriger is, of naar een zeilprofiel, dat jullie alle kans op welslagen zou ontnemen.

Zoekt integendeel naar een constructie, die voor beginnelingen niet te ingewikkeld is, een platte, niet met lijnwaad overtrokken romp, staartpennen die eenvoudig weg uit hout kunnen vervaardigd worden, en zelfs met platte vleugels. Wanneer jullie dit zonder fout hebt kunnen verwezenlijken, poogt dan naar het evenwicht en het regelen te zoeken, en dit toestel met de hand of een touw te lanceren. En wanneer jullie dan dit elementair zweeftoestel de maximum-vervolmaking aangepast hebben, wat reeds weken werk en vreugde verschaft, beproeft daarna een ingewikkelder model te bouwen.

Ik zelf bestudeerde verscheidene modellen, doch ik heb hier jammer genoeg te weinig plaats om de plannen daarvan te publiceren, en het is trouwens zeer moeilijk, tenminste voor liefhebbers, te bouwen naar plannen die kleiner zijn dan wat moet verwezenlijkt worden.

Ik wens slechts dat de enkele vingerwijzingen die ik gaf jullie dienstig zouden zijn, wanneer jullie een model bij een specialist gaan kiezen.

Jullie zullen opmerken dat het balsahout niet gebruikt wordt bij de constructie van eenvoudige zweefvliegtuigen, doch slechts langsliggers uit inlands hout, en vliegerstriplex.

In plaats van lijnwaad om de romp te overtrekken, gebruikt men perkamentpapier.

Over korten tijd, beste vrienden, zal ik jullie over het regelen en de manieren van zweeftoestellen spreken.

★

José De Theux, Maredsous. — Wat jij « evenwichts-kleinmodellen » noemt komt waarschijnlijk overeen met wat wij « vaste modellen » of « sterke modellen » noemen. De Amerikanen gebruiken daartoe veelal balsa-hout dat zeer zacht is en bijna alleen met glaspapier kan bewerkt worden, daarentegen is dit hout zeer broos en moeilijk te schilderen. In België gebruikt men gewoonlijk populier-hout, dat harder en zwaarder, doch gemakkelijk met een mes te bewerken is.

Renard, Vorst. — Je helicopter-schets is in 't geheel niet kwaad, en ik wens je geluk met je initiatief. Nochtans is de formule, die je je voorstelt niet goed, omdat de rechtstaande gummi die de rotor moet in beweging brengen, veel te kort is; hij zou niet in staat zijn om je toestel van den bodem te heffen. Bij de proeven met helicopters die bij middel van gummi-motoren aangedreven worden, plaatst men de motor gewoonlijk in een lange vertikale buis. Wij spreken er over korten tijd nog wel eens over.

Kleine Geschiedenis van de Luchtvaart

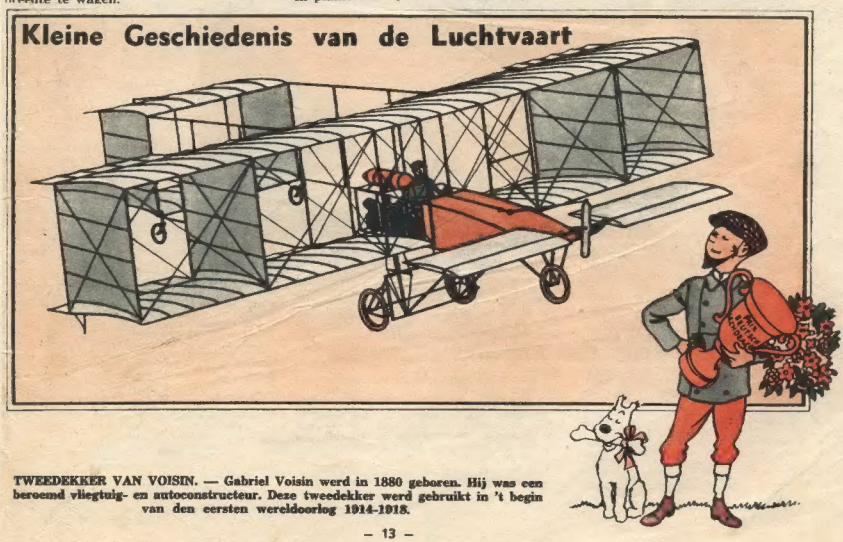

TWEEDEKKER VAN VOISIN. — Gabriel Voisin werd in 1880 geboren. Hij was een beroemd vliegtuig- en autoconstructeur. Deze tweedekker werd gebruikt in 't begin van den eersten wereldoorlog 1914-1918.

Jörg

'N VERHAAL UIT HET HOGE NOORDEN

LAAG jaagden loodzware, blauwgrijze wolken over de bergen zodat de toppen helemaal in grauwe nevels verstopt zaten. De hoge dennen kraakten tot in het binnenste van hun stammen, als de wind hen poogde te buigen. Wekenlang had het al gesneeuwd, dag na dag.

De reeën naderden de hoeven om voedsel te zoeken, en zelfs de schuwe gemzen hadden hun gewone schuilplaatsen verlaten en trokken dieper het dal in, door honger gedreven. Ook voor de mensen hierboven was het uiterst moeilijk om met de wereld in verbinding te blijven.

Als men de paarden voor de sleden spande, konden ze zich onmogelijk voortbewegen, daar ze tot over de knieën in den sneeuw zakten. De enige mogelijkheid was : skiën. En deze gelegenheid benutte men alleen als het volstrekt nodig was.

In de ruime voorkamer van de berghoeve knapte een helder vuur in den open haard. Drie mensen zaten zwijgend in de vlammen te staren, die lustig lekten aan den zwarten waterketel, welke aan zijn ijzeren ketting te zingen hing. Grijze lokken vielen los langs het scherp gesneden gelaat, waar weer en wind diepe groeven in getrokken hadden. De knoestige handen lagen groot en pezig op de lederen broek. Nu en dan keek hij zonder het hoofd te wenden, door het raam naar buiten. De vrouw, die tegenover hem zat, blikte hem af en toe bezorgd aan, van over haar werk.

Hij was moe. De hele nacht had hij buiten gestaan en sneeuw geschept, anders waren ze zeker 's morgens ingesneeuwd geweest. Z'n zoon had hij niet willen wekken, en er verder over gezwegen.

Doch toen Jörg bij 't ontwaken de gedane arbeid zag, trok hij slechts een rimpel tussen de ogen en keek verwijtend zijn vader aan. Deze lachte even en zegde :

— 'k Dacht dat je liever in je warme bed lag.

Jörg kneep de lippen vaster op elkaar en antwoordde niet. De hele dag zweeg hij reeds, alleen bij 't middaggebed had zijn « Amen » stug en kort geklonken. Twaalf Lentes telde hij reeds, en werd zelfs nu nog als een wicht behandeld. Van moeder kon hij het verstaan, ja, die was altijd zo bezorgd om hem. Maar vader zou nu toch eindelijk moeten inzien, dat hij nu stilaan een kerel werd. Hij gold als de grootste en krachtigste jongen van de omgeving.

Jörg zuchtte, legde een berkenblok in het knetterende vuur, en nam terug de vorige houding aan, de gebruinde armen rond de gekruisde benen geslagen.

Tor, de grote schepershond, rekte zich lui en loom, snoof diep en dommelde voort. De oude eikenhouten staanklok in den schemerigen hoek tikte traag, eentonig; de waterketel zong — en Jörg staarde... hief den kop en luisterde.

Toen spitste Tor de oren, Een wijle later klonk buiten geklapper van skiën die afgedaan werden, en dadelijk bonsde iemand op de deur. Verbaasd keken de drie elkaar aan. Wie kon dat wel zijn ?...

Jörg schoof den grendel weg, en toen de deur open ging, viel een pak koude hem op de borst. Voor hem in het grijze licht, stond een gedaante in dikke wollen kleren gehuld. Alleen een paar grote ronde kinderogen staarden hem hulpeloos aan.

— Kom.

Jörg maakte plaats om de kleine binnen te laten. Eerst toen de sjaals het hoofdje ontdekten, zag hij dat het een meisje was. Nu kende hij haar wel, de kleine Christel die op het Berenjoch woonde. 's Zomers kwam ze ook nu en dan op de dorpsschool als haar moeder haar missen kon.

Want haar vader, (de « Gieren Jozef » genaamd, daar hij verscheidene gieren gejaagd had) was tijdens den vorigen Winter omgekomen. Door het ijs gezakt toen hij van 't dorp terug kwam...

Moeder hielp haar verder haar doorweekte kleren ontdoen. Ze moest vaak gevallen zijn, geen wonder ook. De kleine Christel woonde een goede twee uur gaans van hier. Met de skiën ging het wel vlugger; maar wat zocht de kleinen hier met dit weer ? Moeder voerde haar naar de hoekbank en gaf haar een schaal hete melk. Doch het kind roerde niet, zat ineengedoken van den enen naar den anderen te staren. Ze hijgde van uitputting.

— Wel, kind, wat scheelt er? vroeg de boer.

Het meisje staarde hem aan en zegde na een poosje :

— Moeder !

Toen snikte ze, haar hoofdje in haar arm gebogen op tafel. De vrouw legde haar hand op de blonde vlechten en vroeg :

— Is ze ziek ?

— Ja-a.

— Hoe is het gekomen ?

Toen kwam het verwarde verhaal. Zowat twee weken geleden was vrouw Liesel buiten gevallen, bij het rijshout zoeken. Christel was verkouden en zorgde voor het middagmaal. Daar moeder zolang uitbleef ging ze haar zoeken en vond haar bewusteloos, niet ver van huis. Ze was uitgegleden en met het hoofd op een rotsblok gevallen. Toen heeft Christel haar naar huis gesleept en op het bed gelegd. Den volgenden dag scheen het weer beter te gaan. De wonde aan het hoofd was niet zo erg, maar in de borst knaagde sindsdien een pijn, die steeds erger werd. Ze hoestte onophoudelijk en nu spuwde ze bloed. En vanmorgen heeft moeder op al haar dringende vragen, geen antwoord meer gegeven.

Even was het stil in de kamer. Het kind tuurde met angstige grote ogen. Ze scheen deze verschrikkelijke uren weer helemaal te beleven. Toen — beiden op hetzelfde ogenblik — stonden vader en Jörg op, en wilden hun skiën halen. Daar stonden ze tegenover elkaar...

De boer keek in een paar blauwe ogen, die hem onderzoekend en vragend aanstaarden. Het ontroerde hem. Dat was zijn zoon, zo jong, maar flink en moedig. Wat hij wilde wist hij goed. Maar 't was zo ver en helemaal niet zonder gevaar... en alsof de jongen 't bezwaar raadde, keek hij heel even naar het meisje. Die had het gekund...

— Jörg, klonk het door de kamer, ga jij naar vrouw Liesel en neem de kruiden mee.

— Vader !

Als een bedwongen jubel klonk het. De boer voelde hoe zijn hand krachtig en dankbaar gedrukt werd, toen rende Jörg de kamer uit.

— Man toch, verweet moeder zacht, doch hij wenkte met de hand. Hij kan het.

Even later kwam de knaap terug, zijn met schapenpels gevoederd skipak aan, de wollen muts over de oren, de skiën over den schouder. Even aarzelde hij, toen hij moeders bezorgd gelaat zag. Toch dan lachte hij onbekommerd en stralend :

— Ik kom morgen terug, jij blijft zolang hier, Christel, je moet uitrusten en ik breng je goed nieuws. Kom Tor !

Betraande ogen keken hem dankend aan.

— God behoede je, jongen, zegende hem moeder.

Vader legde hem even zijn hand op den schouder en zei :

— Tot morgen, Jörg !

De hond blafte, sprong in den sneeuw, rolde en stoeide, en beet naar de vlokken die opvlogen. Jörg snoerde de riemen van z'n skiën, trok zijn wollen wanten aan.

— Kom Tor.

Dan stootte hij zich af met de sneeuwstokken en gleed de vochtige, witte wereld in.

★

Regelmatig stootten de skistokken in den sneeuw en geleidelijk gleed Jörg de helling op. Alhoewel het bitter koud was, parelden grote zweetdruppels hem op het voorhoofd. In den beginne had hij zich alleen maar verheugd over het feit, dat er een taak op hem rustte, dat hij handelen mocht en dat ziijn vader hem nu als een man behandelde. Zijn hart had sterker geslagen en zijn wangen hadden van voldoening gegloeid.

Maar toen hij zijn doel begon te naderen, kwamen hem allerlei zorgelijke gedachten over de zieke in 't hoofd geslopen. In al zijn trots had hij dit haast vergeten. Hij schaamde zich een weinig, toen hij aan de kleine Christel dacht, die zo wanhopig had gesnikt. Hij spande al zijn krachten in, om vlugger vooruit te komen. De weg was moeilijk, en de sneeuw nat en week.

Zou hij helpen kunnen? Of was de zieke reeds zover gevorderd dat...

Hij maande zichzelf tot kalmte. Misschien ging alles goed. De kruiden die vader gezameld had waren goed, en hielpen steeds. Hij herinnerde zich gevallen van andere boeren, die raad gevraagd hadden, en allen spraken met veel lof over Jörgs vader.

De weg maakte een scherpe boog. Als hij terug kwam zou hij daar moeten oppassen. Morgen zou hij eerst weerkeren. Hoe zou de komende nacht zijn ?

Alleen, met een zieke vrouw. Nooit was hem dit eerder overkomen, en daaraan had hij niet gedacht. Hij trachtte zich voor te stellen hoe vader zou gehandeld hebben. Moeder was nooit ziek. Het drankje maken kon hij, maar als ër nu eens méér nodig was ? Hij haalde diep adem en trachtte de beklemming van zich af te werpen. Het moest gaan !

Hijgend zwoegde hij voort. Tor liep voorop. 't Was of hij de weg kende. Jörg voelde plots een diepe genegenheid voor hem en 't was als een troost in zijn eenzaamheid. Toen blafte de hond en Jörg verstond, dat hij zijn doel bereikt had. Een paar honderd meter nog. Hij zag de kleine hoeve tussen de boomstammen opdagen. Geen rook walmde uit de schouw en alleen het schuiven van de skis en het gesnuif van den hond verbrak de doodse stilte. Jörg stelde de skis tegen den muur en bemerkte nog even, dat ze opnieuw moesten gewast worden. Toen opende hij de deur en trad over de drempel. Tor bleef buiten. 't Viel hem op hoe schuw hij deed; met de staart tussen zijn benen droop hij het huis rond. Een gedachte flitste Jörg door 't hoofd en kloppend hart ging hij de kamer binnen.

De zoldering was laag en donkerberookt. Door de kleine raampjes drong het vale namiddaglicht naar binnen. Hij moest even wennen aan de roerloosheid die er heerste en die zich als een klamme koude hand hem op de borst legde.

Daar was de alkoof...

— Vrouw Liesel, waagde hij toen te fluisteren.

Hij schrok van zijn hees, schor keelgeluid. Hij balde de vuisten in elkaar en ging naar de bedstee toe..

Nee, hier hielpen geen kruiden meer.

Hij keek in het wasbleke gelaat, dat daar stil lag te glimlachen. Toen hij de dode ogen gesloten had, scheen het hem, of het lang niet meer zo akelig was.

Doch eensklaps verscheurde een gruwelijk gehuil deze stilte. Het klonk zo afschuwelijk, dat Jörg ontzet de kamer uitholde. Hij stortte in de sneeuw en schreeuwde :

— Koest, Tor ! Houd op, Tor !

Doch de hond hoorde niet en huilde voort. Met koortsige handen bond Jörg de skiën weer aan. Weg moest hij. Hij jaagde de helling af, in vliegende vaart.

De sneeuw stoof hoog op achter hem en de takken zwiepten hem in 't gezicht. Hij minderde de vaart niet, voelde niets meer, zag niets meer, hoorde alleen dat gehuil. Hij kwam niet meer tot bedaren; merkte de scherpe bocht niet,... toen een stoot, even een scheurende pijn, en alles verzonk in een diep-donkere duisternis...

Toen hij de ogen opsloeg, voelde hij zich op vaders rug gebonden.

— Vader.

— Ja, jongen ?,

— Vrouw Liesel... is...

— Ja, Jörg, ik dacht het al, toen de hond alleen terugkwam.

— En nu ?...

— Het meisje blijft bij ons.

Toen zuchtte Jörg en vleide zijn hoofd op den schouder van zijn vader.

Reinhilde de Bruyne.

DE VADER VAN DE GOEDKOPE AUTO

VAN jongsaf aan, heeft Henri Ford zich tot de mechaniek aangetrokken gevoeld. Vader Ford, een boer uit den staat Michigan, had zijn zoon op zekeren dag een uurwerk geschonken. Rik bestudeerde zijn geschenk nauwkeurig en nam het daarna uiteen om het weer in elkaar te kunnen steken. Enkele weken later kon hij alle uurwerken welke zich thuis bevonden, herstellen. Henri Ford zou een goed uurwerkmaker geworden zijn, indien de grotere motoren, zijn volle aandacht niet opgeëist hadden. Op de oudere hoeve interesseerde hij zich vooral aan het stoomtoestel van de dorsmachine. 's Avonds trok hij ongezien naar de garage om het gevaarte te demonteren en het zijn geheim te ontfutselen. Hij hoedde er zich wel voor, iets over zijn nachtelijke ondernemingen te reppen, want hij vreesde maar al te zeer, dat zijn ouders zijn originele studies zouden dwarsbomen.

Na enkele maanden slaagde de handige jonge Ford er in, een eigen stoommachine te bouwen met allerlei links en rechts samengeraapte onderdelen. Zijn vader stond niet weinig verbaasd, toen hij moest vaststellen, dat het « knutselwerk » van zijn zoon beter werkte dan zijn eigen tuig. Die eerste constructie werd aan een naburigen farmer voor een schappelijken prijs verkocht. De opbrengst van die stoommachine mag beschouwd worden als een eerste fonds van een zaak die een van de grootste industriele ondernemingen van de hele wereld zou worden.

Daarna ging Ford als eenvoudig arbeider in een machinefabriek te Detroit werken. Na enkele maanden was zijn vader echter verplicht hem naar de farm terug te roepen. In 1891 trouwde Henri met de dochter van een landbouwer uit de omgeving. Clara Bryant maakte het haar man mogelijk zijn roeping te volgen. Tijdens de eerste maanden van zijn huwelijk liep Henri Ford met gedachte rond, met een benzine-motor een prak- rijtuig te bouwen.

Met ontelbare losse stukken, die hij zich in de winkels te Detroit had aangeschaft, bouwde hij in enkele maanden tijd zijn eerste auto. Het was 'n eigenaardige machine : niet al te solied, lelijk van lijn, op vier fietswielen gebouwd, maar, *men kon er toch mee rijden!* weislagen van deze uitvinding had Ford op het n zijn leven gebracht. Een machtige ven- d gesticht de « Ford-Motor-Company ». maatschappij was goedkope auto's erste twee modellen welke de » lanceerde, kostten acht hon- nd dollars. Deze twee eerste buitengewoon sukses. Dit gunstig begin stimuleerde den scheppingsdrang van den uitvinder. In 1908 creëerde hij het befaamde model T, dat zijn naam over de hele wereld zou beroemd maken. Deze auto geleek op een spin op hoge poten. Men vond het een belachelijk tuig, maar dit belette niet, dat er in vijf jaren tijd, méér dan 500.000 wagens van verkocht werden. Daarmee was dan niet alleen de naam, maar ook het fortuin van Ford gemaakt.

★

We vragen ons af, wat wel het geheim van Ford's buitengewoon sukses mag zijn. Al dezen, die hem van nabij gekend hebben, verklaren eensgezind, dat het ligt in Ford's volharding, werklust en vooruitzicht. Het verwondert ons enigszins, dat deze ontzaglijk rijke man nooit de slaaf geworden is van zijn rijkdom, want hij leefde met zijn familie op denzelfden voet als een gewoon ingenieur, en zijn vroomheid is spreekwoordelijk geworden.

Ford heeft ook een van de belangrijkste hervormingen ingevoerd op industrieel gebied: het *Fordisme*, dit wil zeggen, de productie op grote schaal tegen lage prijzen. Het Fordisme is eigenlijk de uiterste konsekwentie van een strenge ekonomie. In de Fordfabrieken wordt geen enkele afvalstof weggegooid. Alles wordt er gerecupereerd, zelfs het vijlsel en het zaagsel. In de F.M.C.-fabrieken is er zelfs een hospitaal, en een groot confectie-atelier. De grote Ford bestelde zijn kostuums bij... Ford.

★

Het overlijden van Henri Ford heeft in de Verenigde Staten een diepen weerslag gekend. De doorsnee-Amerikaan hield van dezen man, omdat hij er zo goed in geslaagd was het Amerikaanse ideaal te verwezenlijken.

Ford was een man met een goed hart. Hij heeft aan zijn arbeiders een ongekende welstand bezorgd, en hij is altijd 'n verwoed voorstander van den vrede geweest. Jullie ouders zullen zich nog wel herinneren, dat hij tijdens den eersten wereldoorlog naar Europa gekomen is, in de hoop de oorlogvoerende partijen tot een vergelijk te kunnen brengen, met de stem van het gezond verstand. Zijn tussenkomst heeft echter niet gebaat.

Het is niettemin verheugend, vast te stellen dat er tussen die miljardairs die berucht staan als gevoelloze mensen, toch nog mannen zijn met een rijk en mild hart.

HET GEHEIM VAN DEN ZWAARDVISCH

(Tekst en tekeningen van Edgar-P. JACOBS)